

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7.

Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 100 Lei

Pe jumătate an 50 Lei

Pe trei luni 25 Lei

Chemarea neamului

Suntem în timpul de vară. Au început cântecele vesele de secerători prin lanurile aurii de grâu ale câmpiilor.

Codrii freacă în răsunetul lin al doinelor de ciobani și păstori, ce-și trec turmele și cirezile de vite peste poienile mătăsoase.

Carele cârtae zi și noapte sub povara fânului din belșug.

Dogorește soarele. Cu adevărat ca în „Cuptor“.

Ce de bunătațe, Doamne!

Și câtă viață în natură!

Și viață și voie în sufletul plugarului nostru, fiul iubit al naturii.

Dar ce fac în vremea aceasta oamenii cărții?

Ei sunt în pauza, poruncită de căldura anotimpului, ce moleşte creerii.

Și mai vartos școlărirea din ce în ce mai numeroasă a neamului, răslețită pe la căminurile părintești, gustă în plăcere odihna, de lipsă după munca unui an.

Odihna însă nu e bine să fie trândăvie, care omoară spiritul. Ci măcar din când în când acestuia să i se dea și acum câte o schinteiere de viață.

Zilele de Dumineci și sărbători sunt așa de potrivite în acest scop.

O înțeleg aceasta așa de bine și diferitele noastre societăți culturale, cari ca și „Astra“ își țin tocmai în timpul verii adunările despărțimintelor, la orașe și la sate, ca să încheie apoi prin adunarea generală a acestei mari societăți, în jurul căreia de peste 60 ani s'au strâns toți cei mai buni ai neamului.

Dar să înțeleagă tot natul român și mai cu seamă tinerimea de pe la școli.

La acele adunări și alteori ea și cu tineri mai aleși ai satelor să aranjeze producții teatrale, muzicale, jocuri frumoase naționale și șezători culturale, cetind din scriitorii noștri mari, declamând, ținând conferințe ușoare cu subiecte, cari distrag pe omul mun-

cit o săptămână întreagă în năduful zilei, dar îl și introduc pe nesimțite în tainele dulci ale învățaturii.

Astfel școlarii buni de peste an se prefac vara în dascăli plăcuți și folositori ai fraților și chiar părinților de acasă.

Și văd aceștia din urmă folosul jertfelor, aduse pentru copii, și uită de greutatea sarcinilor, pe cari le vor purta și mai cu drag.

Un câmp nepătruns cu ochii ne stă deschis.

La muncă deci cu toții! Ne cheamă neamul, să suplinim ceea ce am pierdut prin vitregia vremilor trecute!

A.

Adunarea Ligii Culturale

— Insuflețirea sătenilor pentru oamenii învățați. —

În trei zile s'au ținut la Blaj adunările Ligii Culturale din București a cărei țintă e cași a „Astrei“ din Sibiu, lăfrea cărții în popor. Au venit la aceste adunări aproape toți reprezentanții despărțimintelor dela țară ale Ligii și au făcut dări de seamă asupra conferențelor sătești.

Dl Iorga, președintele Ligii și marele cunoscător al trecutului românesc, a arătat în cuvinte sfășietoare trecutul plin de glorie românească a școalelor Blajului. I-a răspuns metropolitul Blajului, declarând, că-i în stare să cerșească prin cărciumi ca școalele acestea să fie reeace au fost și în trecut. Seara a vorbit dl Batzaria, român din Macedonia, despre firea, mândria națională și ospitalitatea macedonenilor, însușiri comune la toți românii. S'a hotărât ca la anul Liga să-și țină adunarea în Târgul Mureș.

Marți în 29 Iunie s'a făcut excursie la Cetatea de Baltă, unde au stat pe vremuri Voivozii țărilor românești Petru Rareș și Ștefan cel Mare. Înaintea porții triumfale un țăran, meșter mare la vorbă, binecuvântează pe dl Iorga și pe oaspeții mulțumind draguțului Dumnezeu că l-a învrednicit de cinstea mare de a primi pe cel care a scos la lumină de pe hârțile mucegăite gloria poporului român.

În curtea scoalei a vorbit dl Iorga spunând, că până când țăranul român va păstra cu sfințenie datinele vechi și curățenia obiceiurilor până atunci țara noastră nu va putea fi nimicită nici de puterile iadului.

„Acest mănunchiu de flori cules din aceste locuri umblate de marii Voivozi Petru Rareș și Ștefan cel Mare și udat de lacrimile multor români — a continuat vorbitorul — îl voi pune pe mormântul viteazului domn Ștefan cel Mare“.

Dl Toni a arătat șirul de suferințe îndurate de românii de pretutindeni, prin care s'a oțelit mai tare simțul național căruia îi datorim măreția zilelor de acum.

După vizitarea expoziției de țesături naționale a urmat defilarea poporului. În frunte mergea un banderiu de 30 călăreți, apoi șirul lung al celor șase mii țărani mândri, îmbrăcați în haine de sărbătoare și veniți dela mari depărtări ca să dea cinstea ce se cade celui ce ne face fală la cele mai învățate neamuri. La mijlocul șiragului veniau carele de munte trase de câte șase boi, aducând o nevestă frumoasă îmbrăcată în costum național sclipitor ca mândrul soare. Chiote și pochtete de biciu vesteau serbătorea mare de care s'au învrednicit românii de pe Târnăvă. Pe țărmul Târnăvei mici s'a făcut serbarea câmpenească a miilor de săteni, începând cu învățatele amfiteatre până la merențele domoale.

La despărțire dl Iorga a spus, că de 30 ani de când lățește știința cărții între săteni n'a văzut insuflețire așa de mare pentru oamenii învățați. Din Cetatea de baltă dl Iorga a mers să cerceteze satele din jur, care au trimis stafete după el. Sașii din Joian l-au primit cu fanfară, deși era zi de lucru.

Cinste vouă, plugari români, că nu v'ați lăsat înșelați de oamenii mici politici care au pus toate piedecile în cale de a nu veni la serbările Ligii. În voi, cași în arcașii lui Ștefan cel Mare, zace sufletul, curat, dornic de carte pe care nu-l pot distruge ticăloșiile vremii.

Noi cei rămași pe țărmul Târnăvei dela Cetatea de baltă am învățat o horă lină și frățescă după cum au fost și vorbirile oamenilor învățați.

Coresp.

Dela „Astra“

În vederea adunării generale a desp. Reghin al „Astrei“, care se va ține în curând (după noua arondare), rugăm să se facă o propagandă cât se poate de întinsă, ca să se prezinte la adunare mai mulți ca până acum. Ar fi bine și de dorit, ca nici un preot și învățător să nu lipsească dela această adunare, având să discutăm chestiuni culturale foarte importante. Data adunării vom da-o în numărul viitor.

Teatru românesc în Reghin

Săptămâna trecută s'a jucat în Reghin de către echipa de turneu a teatrului Mic din București piesa teatrală: „Nu-ți împrumuta nevasta“, comedie în trei acte localizată din franțuzește.

În orașelul nostru unde manifestările de artă sunt cam rare, această reprezentație de comedie a fost o mică contribuție de reîmprospătare a spiritelor și câte-va ore de plăcută distragere dela obișnuitele ocupațiuni zilnice.

Piesa a fost susținută cu deosebit talent de către cei mai buni artiști ai teatrului Mic din București, dovedindu-se și de astă dată gradul înaintat de dezvoltare artistică a teatrului românesc din vechiul regat.

Dorim din suflet ca teatraliștii români din vechiul regat să ne viziteze cât mai des, contribuind în felul acesta la apropierea sufletească a românilor de peste munți. Ifer.

Șovinism și ură?

Foaia săsească, „S. N.“, din Reghin, se ocupă, în nrul dela 29 Iunie a. c., cu alegerea de senator din 23 Iunie.

Dl Dr. Keintzel, autorul articolului din chestiune, încrestează cu bucurie disciplina de care au dat dovadă sașii și ungerii cu prilejul alegerii din 23 Iunie, afirmând, pe bună dreptate, că dacă minoritățile n'ar fi rămas solidare pe lângă guvern, atunci alegerea s'ar fi decis în favorul candidatului național. Această constatare am făcut-o și noi și o spunem și azi, adăugând că guvernul ar fi pierdut toate alegerile din județ, dacă n'ar fi avut la spate minoritățile. Până aici suntem de acord cu autorul articolului din chestiune.

Autorul, însă, nu se oprește aici, ci, comentând mai departe alegerea din 23 Iunie, face aluzie la „unele foi române din loc“, cari încearcă să deștepte în sufletul poporului român un naționalism bolnav (?) și să sâdească în sufletul acestui popor ură împotriva minorităților, contestându-le (minorităților) bunăvoința de a conlucra la propășirea statului român. Așa zice foaia săsească despre noi cei dela „Sămănătorul“, căci noi suntem acea „anumită foaie locală“.

Pentru ce, Vă rog, aceste aprecieri absolut nedrepte și de o patentă rea credință? Când și cum am încercat noi să deșteptăm în sufletul poporului nostru un naționalism bolnăvicios și când am propovăduit ura împotriva altor neamuri? Oare nu tocmai din partea

„Crema Fantasia“

este neîntrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățele feței. Se poate comanda și prin poștă dela

Farmacia NEAGOS

Tg.-Mureș Telefon 130

Depozit pentru REGHIN și Jur la Farmacia MERA

unor conducători ai minorităților s'au rostit la adresa poporului român cele mai triviale insulte și calomnii? Amințiți-Vă numai de cazul unor gazete dela Brașov (săsești și ungurești), cari au insultat poporul român, nu un partid, în chipul cel mai trivial.

În sufletul poporului român (și facem și noi parte din acest popor) nu se ascunde nici o ură față de alte neamuri, nu suntem nutriți de șovinism și intoleranță, ci suntem pătrunși de sentimente de dreptate față de toate neamurile conlocuitoare, știind bine că dreptatea este o cerință elementară pentru asigurarea viitorului țării. Din învățămintele trecutului știm prea bine că sufletul unui popor nu se poate zdrobi cu ciocanul așa cum zdrobești sticla, ci e ca metalul, din ce-l bați mai des, din ce devine mai subțire și mai simțitor. Nu se teamă, deci, concetățenii noștri sași și de alt neam, că noi vom încerca să-i nimicim cu ajutorul forței.

Dar să ne întoarcem la alegeri, căci alegerile recente au inspirat articolul din foaia săsească. Ce ură așa mare și naționalism bolnăvicios am propovăduit noi în aceste alegeri? Inseamnă oare a propovădui ură, când dintr'o îndreptățită mahnire sufletească spui, că e o ticăloșie din partea cârmuirii românești (vedeți, nu din partea sașilor sau ungarilor, ci din partea cârmuirii României întregite) să dai în alegeri deplină libertate de acțiune minorităților aliate cu guvernul și, în schimb, românilor (părții covârșitoare a românilor) să le pui jandarmeria în spate, să-i terorizezi în chipul cel mai rușinos și sălbatec, să-i schinguești și împuști (cazul dela Hunedoara) numai de dragul unui succes electoral prin care duci în parlamentul țării o mulțime de minoritari dușmani ai statului român și altă gloată de uscături românești?

Inseamnă a propovădui ură, când protestezi în contra abuzurilor de tot felul săvârșite de autoritățile statului împotriva românilor, cari aveau singurul păcat că nu vroiau să voteze cu guvernul? Inseamnă ură și naționalism bolnăvicios când te revolți văzând cum satele ungurești și săsești vin la alegere în coloane de marș în frunte cu fanfare și drapele, pe când satele românești sunt silite să vie în grupe mici ca să nu tulbure ordinea?

Pentruce frații minoritari, cărora le place așa de mult să se tot plângă de balcanismul politicii românești, n'au avut nici un cuvânt de protest împotriva aceluia balcanism de care s'a uzat față de români în alegerile din Mai și Iunie? Pentruce? Pentrucă ei, se vede, numai atunci protestează împotriva balcanismului când sufer ei, iar când pot profita din acest balcanism în dauna elementului românesc, le convine admirabil acest balcanism și nu suflă un cuvânt împotriva lui.

Dece nu s'au auzit cuvinte de protest împotriva metodelor de luptă întrebuintate de guvern în aceste alegeri față de românii din partidul național? Cel puțin presa noastră, în astfel de cazuri, a protestat. Cred, că sentimentele de ură și de naționalism bolnav (de egoism excesiv) le aflăm mai de grabă, dacă nu la poporul săsesc și unguresc, de sigur la mulți din conducătorii lui.

Dr. Enea Popa.

Știri mărunte.

Di Dr. Ioan Luca, unul din administratorii foii noastre, a trecut cu succes examenul de avocat. În curând își va deschide cancelaria de avocat în Reghin.

Gâlceava dintre averescanii din județ încă nu s'a potolit. Di prefect e tot pe la București, (când nu e la București e acasă, ori nu-i în Tg. Mureș, căci lumea care mai are câte odată treabă cu di prefect nu-l află niciodată) ca să-și aranjeze situația și să se întărească cu cât mai numeroase proptele în slujba de prefect, din care cea mai mare parte a averescanilor din județ ar vrea să-l vadă dus. Vom vedea care partidă va fi mai tare la București, căci acolo răsare și apune soarele prefectilor. Și județul nostru a avut, har Dui, o droaie de prefecti și sub liberali. Se vede, că după aceeaș rețetă merg și sub averescani. Biată politică românească și biată țară!

Licitație minuendă

În cancelaria oficiului parohial gr. cat. din Breaza (Brețc) se va da în întreprindere clădirea noii biserici române din acea parohie. Duminică la 11 Iulie 1926, orele 3 p. m.

Planul, devizul și condițiile se pot vedea la acel oficiu oricând până la ziua licitării.

Se primesc și oferte închise.
Breaza, 5 Iulie 1926.

Gavrila Pop, preot.

David Cremene,
curator primar.

Publicare de licitație

Reprezentanța parohială română unită din Reghin dă în întreprindere îngrăditura cu beton a grădinei bisericesti din str. Suluțu pe calea licitării minuende Duminică în 11 Iulie 1926, orele 11 a. m., în cancelaria oficiului parohial.

Planul și condițiile se pot vedea în aceeaș cancelarie Sâmbătă și Duminică înainte de licitație.

Se primesc și oferte închise.
Reghin, 5 Iulie 1926.

Arlton M. Popa, paroh.

Iosif Șipoș,
curator primar.

No. G. 329 ex. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: vacă care în urma decizului No. 3402 din anul 1925 al Judecătorei de ocol din Reghin s'au executat în 30 Decembrie 1925 în favorul executorului Leon Lupu repr. prin avocat Dr. Alex. Ceușianu împotriva [executului locuitor din comuna Hodac pentru încassarea capitalului de 3100 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 11000 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. 329—1926 al judecătorei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 9 Iulie anul 1926 la orele 12 a. m. în comuna Hodac și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult pe lângă solvearea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin, la 9 Iunie 1926.

Ghelan, portărel.

No. G. 6694 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii art. LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: mobile de casă care în urma decizului No. 1205 din anul 1926 al Judecătorei de ocol din Reghin s'au executat în 19 April 1926 în favorul executorului Dr. Sam. Fränkel adv. împotriva execv. locuitor din comuna Reghin pentru încassarea capitalului de 4897 Lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 15000 Lei, se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. 6694—926 al judecătorei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 12 Iulie anul 1926 la orele 10 a. m. în comuna Reghin și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvearea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin, la 15 Iunie 1926.

Ghelan, portărel.

No. G. 330 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: o casă de lemn care în urma decizului No. 10883 din anul 1925 al jud. de ocol din Reghin s'au executat în 30 Dec. 1925 în favorul execvat. Farkas Floare a Podor repr. prin adv. Dr. Alexandru Ceușianu împotriva executului locuitor din comuna Hodac pentru încassarea capitalului de 2000 lei și acces. prin execuție de acoperire și cari s'au prețuit în 12000 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. 330—1926 al judecătorei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 9 Iulie 1926 la orele 11 a. m. în comuna Hodac și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvearea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 9 Iunie 1926.

Ghelan, portărel.

No. G. 3949 exec. 1926.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul portărel aduc la cunoștință publică în senzul legii articolul LX din 1881 § 102 respective XLI din 1908 § 19 cumcă lucrurile următoare: mobile de casă care în urma decizului No. 12992 din anul 1925 al judecătorei de ocol din Reghin s'au executat în 23 Martie 1926 în favorul executorului H. Samuel reprezentat prin avocatul Dr. Sam. Fränkel împotriva executului locuitor din comuna Toplița Română pentru încassarea capitalului de 3505 lei și acces. prin exec. de acoperire și cari s'au prețuit în 7300 lei se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efeptuirea acestei licitațiuni, în baza decizului No. G. 3949—1926 al judecătorei de ocol din Reghin se fixează termenul pe 10 Iulie anul 1926 la orele 10 a. m. în com. Toplița Română și toți cari au voie de a cumpăra sunt invitați prin acest edict cu observarea aceia, că lucrurile sus amintite vor fi vândute în senzul legii XL din 1881 § 107 și 108 celor cari dau mai mult, pe lângă solvearea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost executate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul articolului LX din 1881 § 102.

Dat în Reghin la 9 Iunie 1926.

Ghelan, portărel.

Aviz.

Subsemnații advocați avem onoarea a face cunoscut, că ne-am asociat, având biroul advocațional comun în Reghin, Str. Gen. Averescu No. 10, în localul de birou de până acum al lui Dr. Ioan Harșia.

Advocații: Dr. Ioan Harșia
Dr. Pompei Pitea.

Aviz

Am onoarea a aduce on. public la cunoștință, că dela 1 Iulie a. c. mi-am mutat locuința în str. Brătianu (hotelului) No. 6, unde ordinez între orele 8—10 și 2—4 p. m.

Dr. Dumitru Lupu
medicul orașului Reghin.

Cereți

**VINUL de CHINA
FERUGINOS**

Cel mai bun leac
pentru cei slăbiți
și fără poftă de
mâncare. Prep.
farm. NEAGOȘ
Tg. Mureș

Se poate comanda direct. Depozitul la
Farmacia V. MERA

Cele mai bune, solide și ef-
tine cizme și ghete se află la

**Grigore
Moldovan**
cizmar

REGHIN, Str. Eminescu No. 1
Cumpărați și vă convingeți.

Orice
mâncărime
de piele, râie,
dispare în decurs de
3 zile întrebuintând alifia

„SCABIOSAN“

preparatul farmacistului
Neagoș Tg. Mureș.
Comandați direct
sau la farm.
**„MERA“
REGHIN**

Foaia românească

„Sămănătorul“

citiți-o și abonați-o.

**SIRPINOLUL SIRPINOLUL
SIRPINOLUL**

este cel mai bun medicament în contra
boalelor de plămâni, așa ca tusa, tusa
convulsivă (măgărească), astmă și
pentru tuberculoză. — Se află la

**Farmacia V. MERA
REGHINUL SĂSESC**

Citiți și răspândiți
„Sămănătorul“